

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Hirdetéseket a szerkesztőség és a kiadóhivatal mérsékelt áron vesz fel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Mátyás király-tér 8.
Telefon-szám: 164.

Megjelenik: hetenként négyszer.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2-50 l.
Vidékre egész évre 16 korona, félévre 8 korona.

Egyes szám ára 4 fillér.

TÁVIRATOK.

Höfer jelentése.

Budapest, október 1. Hivatalos jelentés.

Háboru az oroszok ellen.

Keletgaliciában nincs jelentősebb esemény. Az oroszoknak Novoalexiniceznél megkísérelt támadása már az előkészületek közben meghiusult tűzérsgünk tüzeiben. Az Ikwá mentén és a wolbiniai várterületen nem változott a helyzet. A Kormin-patak mentén a szövetségesek újra tért hódítottak. Az oroszok ellentámadásait visszaverték. Az ellenségnek egy ilyen előretörése alkalmával öt osztrák-magyar lovasszázad két tisztet és 400 főnyi legénységet fogott el és egy gépfegyvert zsákmányolt. Ezen területen a két legutóbbi harcnapon 10 tisztet és 2400 főnyi legénységet fogtunk el.

Az olasz hadszíntér.

A tirolai és a karintiai harc vonalon tegnap csak tűzérsgéi harc volt. A Bambasch-Grabentől nyugatra levő megerősített hadállásunk ellen intézett, a tegnapi jelentésben említett támadásokat derék salzburgi lövészeink visszaverték. Az olaszok tegnap reggel a Mrzli-Verht és a hegy délnyugati lejtőit nagy haderővel háromszor támadták meg sikertelenül, ez alkalommal igen súlyos veszteségeket szenvedtek és a tolemini hídfő egyes pontjai ellen megkísérelt támadásokat szintén visszavertük mint mindig. Szerbiában nincs újság

Höfer, altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.
(Miniszterelnökségi sajtóosztály.)

A német nagy főhadiszállás jelentése.

Berlin, október 1. A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér.

Az ellenséges monitorok eredménytelenül lötték Lombartzyde és Middelkerke környékét. Tegnap az angolok nem kíséreltek meg újabb támadást. Ellentámadásaink Loostól északra az ellenség heves ellenállása mellett tovább haladtak előre. Néhány fogoly két géppuska és egy aknavető jutott kezünkbe. A franciák azon kísérlete, hogy Soucheztól keletre és Neuville-től északra tért nyerjenek, nem sikerültek. Champagneban az ellenségnek egy nagy erővel kezdett támadása Aubernaectól keletre meghiusult. Epp ily sikertelenek voltak a franciák összes támadásai a Mastigestől északnyugatra levő vidéken, amelyekben két különböző hadosztály csapatrészek vettek részt. A champagnei támadások alkalmával eddig ejtett foglyok száma 104 tisztre és 7019 főnyi legénységre emelkedett.

Keleti hadszíntér.

Hindenburg tábornagy hadserege: Dünaburgtól nyugatra Grendsennél rohammal még egy ellenséges állást foglaltunk el. A Madziortól keletre folyt harcokban, valamint a Smorgon és Wischnenközi arcvonalon az orosz támadások az ellenség súlyos veszteségei mellett össze omlottak. Ez a hadsereg tegnap 1360 oroszot elfogott. Lipót bajor herceg táborúgy hadserege: Az ellenség megismételte hiábavaló reszlettámadásait. Összes előretöréseit itt is visszautasítottuk. Hat tiszt, négyszázkilencvennégy főnyi legénység és 6 géppuska maradt kezünkbe. Mackensen tábornagy hadserege: A helyzet nem változott. Linsingen tábornok hadserege: A támadásunk tovább halad. A német csapatok szeptember havában a keleti hadszíntéren négyszázhuszonegy tisztet kilencvenötezer négyszázhuszonegy főnyi legénységet fogtak el és huszonnégy ágyut, kétszázkilencvennyolc gépfegyvert és egy repülőgépet zsákmányoltak.

Legfőbb hadvezetőség.
(Minist. sajtóoszt.)

Balkán események.

Szófia, október 1. A bulgár Távirati Iroda cáfolja az antánt részéről terjesztett azon híreszteléseket, hogy Bulgáriába német tisztek érkeztek volna és ugyancsak az antánt sajtóban megjelent azon hirt, mintha Radoszlavov odanyilatkozott volna, hogy Bulgária a háború tartama alatt ötven millió koronát kap havonként.

A szerb hadvezetőség a Nicava és a Timok folyóknál erős hadállásokat épített ki, Albániából jeleltős haderőket vetett a bulgár határra. — Tizenhat szerb tiszt és egy csapattest törzskara parancsnoksággal együtt átszökött Bulgáriába, ahol lefegyverezték őket.

Athén, október 1. Az antantnak Szaloukikiben való csapat szállítását cáfolják, mert abba a király nem egyeztet bele és nem is adja meg ahhoz az engedélyt.

Legujabb táviratok.

A sajtóbizottság engedélyével.

Orosz vereség Besszarábiában.

Czernovitz október 1. A besszarábiai határfronton megkísérelték az oroszok, hogy csapatainkat visszaszorítsák. Reggel hattól tizenegy óráig háromszor rohmoztak, de mindannyiszor véresen visszavertük őket, tűzérsgünk pedig megakadályozta a tartalék felvonulását. Egész osztagokat fogtunk el. Az orosz repülőek gyakran jelennek meg Czernovitz és a besszarábiai határfrontunk felett. Bombákat dobnak le, de kárt alig okoznak. Ellenben a mi repülőink szétromboltak fontos objektumokat. (Táviroda.)

Anyák ha sirnak,

nem háboruba ment gy rmekeiket siratják. Amiatt hull a könnyük, hogy az itthonmaradottak számára nincs mit főzniök, hogy üres asztal mellé kell leülniök. A bajai piac már nemesek drága, hanem üres is. Nincs tej, nincs zöldség, nincs hús, üres kosárral jön vissza még az is, aki teli erszénnyel ment ki, bát még az, akinek nincs teli az erszénye... Valahol valami baj van. Mert miért lehet Münchenben két márkáért venni egy kiló marhahúst s miért kérnek Baján négy koronát érte? A nagy drágaságnak, amelynek mindnyájan szenvedő martirjai vagyunk, egyellen indoka az, hogy háboru van. Pedig háboru előtt a csirkét, tojást, sertést, marhát Bácskából és Magyarországból külföldre szállították, most minden itt marad, az élelmiekknek olcsóbbaknak kellene lenni. Igaz, hogy a katonaság sokat fogyaszt. De a háboru előtt is ettek valamit azok, akik ma katonák s nálunk is tirthetetlen a drágaság, ahol pedig nincsenek katonai összpontosítások.

A maximális árak... Az ár maximálás most segít a bajon. Ez a rendszer csődbe jutott. A kukorica ára például maximálva van talán 27 koronában s mégis 41 koronáért adják s nyolc eső idei csöves, még

nedves kukoricáért egy koronát kérnek a bajai piacon. Az árakat mégis a kereslet és a kínálat aránya szabja meg. Nincs eladó, nincs árú s sok a vevő, az árak tehát magasak.

Hol itt a baj? A termelők kétségtelenül uzsoráskodnak, az ellenségeinket segítik, mert bennünket éheztenek. De baj az is, hogy a szegény emberek, a fogyasztók, szervezetlenek és nem szolidárisak, mert ha összetartanának, már rég bevásárló központjaik volna s akkor volna akkora hatalmuk is, hogy az állam ereje az ő érdekeiket szolgálja.

Csak az állam segítő keze és a fogyasztó közönség szolidáris összetartása enyhítheti azt a rémes csapást, amely most nemesek Baja város, de az egész ország fogyasztó népét sújtja. De hát hol van a mi közönségünknek szolidaritás, összetartás. Az emberek a nagy világháboruban sem akarják, de nem is képesek belátni, hogy egy kis nélkülözés nem teszi még tönkre a világot. A mi fogyelemzetlen közönségünk nem ismer hatósági intézkedést, hanem zabolálatlan magaviselétével egyenesen rábírja a termelőt, hogy kihasználja. Nem szabad hát elfeledkeznünk:

Tömörülés és összetartás segíthet csak.

Hazajött egy béna hős Oroszországból. Uzenetet hozott a bajai foglyoktól.

Bajaszentivánon, Paulik János házába, a napokban — mult kedden — egy szivesen látott, reg várt vendég állított be. Paulik Jánosnak a tanító fia az első mozgósításkor bevonult a katonasághoz, aztán elment az oroszok ellen harcolni. Paulik tanító még a mult év nyarán, mindjárt a háboru legelején súlyos sérüléssel orosz fogságba került. A sebesült hőst az oroszok kórházba vitték, ahol gondos ápolásban részesítették mindaddig, amíg fel nem gyógyult. Akkor aztán egyik szibériai fogolytáborban helyezték el. Pauliknak azonban a jobbkarja felgyógyulás után is béna maradt s így, amikor a harc képtelen orosz és osztrák-magyar foglyokat kieserltek, ő is abba a szerencsés helyzetbe jutott, hogy hazajöhett.

Mielőtt utnak indult volna, felkereste a Kainszk fogolytáborban levő bajai illetőségű hadifoglyokat és azoktól uzenetet kért az illetők hozzátartozóinak. A szegény hadifoglyok persze kapva kaptak az alkalmon és siettek hozzátartozóikat hogylétükről értesíteni.

Azokat, akiknek valamely hozzátartozója orosz fogságban van, megnyugtathatja Paulik azon kijelentése, hogy az orosz fogságban levő magyarokkal jól bának. A

gorlicei átörésig teljes szabadságot élveztek a hadifoglyok. Az aliszteknek egyáltalán nem kell dolgozniuk. Ha akarnak fizetségért dolgozhatnak. Amikor a mi dicsőséges hadseregünk erős lendülettel előre tört és az oroszokat erősen szorongatta, akkor megszorongították a foglyok helyzetét. A koszt is elég volna, csak az orosz konyha főztjét nem bírja el a magyar gyomor.

Paulik augusztus 27-én indult el Szibériából és Péterváron keresztül jött haza. Péterváron néhány napig álltak, ahol ezek és ezek telongtak az orosz főváros utcáin, akik a németek által megszállott területekről menekültek.

Paulik néhány napig itthon időzik, akkor ismét Budapestre utazik, ahol újabb gyógykezelésnek vetik alá. Paulik szerint az oroszok a hadifogságban levőkkel emberségesen bínnak és így nincsen semmi okuk aggodalomra azoknak, akiknek valamely hozzátartozójuk orosz hadifogságban van.

Ugyanigy irnak azok is, akik Paulikkal küldöttek értesítéseket.

**Ha valamit lát,
vagy hall,
közölje a B. F. U.-gal**

HIREK.

A fogyasztási szövetkezet

megalakulása biztosítottnak tekinthető, mert városunk lakosságának túlnyomó része hozzájárul az alakuláshoz. Nem is csoda. Normális viszonyok között is mintegy 15 % -kal olcsóbban árulják a szövetkezet, mint a kereskedők. Hát még most, a túlcsigázott »konjunktúra« és »háborus« árakhoz képest. E mellett a tagok a haszonból — fogyasztásuk értéke arányában — osztalékokat is kapnak azon kívül, hogy részjegyeik 5% kamatozásban is részesülhetnek, mint ezt az országban már fennálló s több mint 1200 szövetkezet majdnem valamennyiének példája bizonyítja.

Halljuk, hogy vannak, akik eddig azért nem írtak alá, mert félnek a még nem ismert alapszabályokban reájok rótt terhektől. No hát ez az aggodalom fölösleges, mert alapszabály még nincs is; azt majd csak az alakuló közgyűlés fogja megállapítani, s épen ezért kell az aláírást már most teljesíteni, mert az alapszabályokhoz csak azok szólhatnak, akik tagokul már be is íratkoztak. Ha aztán az alapszabályokat úgy csinálnák meg, hogy az valamely aláírónak nem tetszik, akkor az illető törölteti magát, mert az alapszabály csak arra kötelező, aki azt elfogadja. Különben pedig bárki, bármikor kiléphet a szövetkezetből, ha törvényes kötelezettségének eleget tett. (Beküldött.)

— A zsidó templomban tegnap délelőtt igazán szivigható jelenet volt. A háboru folyamán a bajai zsidó hitközség tagjai közül tizennégyen haltak hősi halált. Ezeknek a hazáért halt hősöknek a lelki-üdveért mondott Berger Salamon főként megható halotti imát. Szivig ható jelenet volt az, amikor a hősök szülei, feleség, gyermek, testvér kebeléből felszakadt a fájdalmas, mély zokogás. De különösen megható volt, amikor a főként az imaszámolyra borulva, fájdalmas zokogástól elcsukló hangon a maga hős fiát Beregi Manót búcsúztatta. A templom ajtatos népe között egyetlen ember szeme nem maradt könnyől szárazon.

— Lopják a fákat. A rendőrséghez feljelentés érkezett, hogy az utcák fáit ismeretlen tettesek kivagdossák és ellopják. A rendőrség megindította a nyomozást, hogy megtudja, kik azok, akik ilyen módon akarják ebben a drága világban beszerezni a téli fűtőjüket.

— Lehet telefonálni tegnap óta a városban. Azóta megint vígan csiligelnek a telefon állomások és a telefon-bérlők sietnek is felhasználni a jó alkalmat, hogy telefonjukat kihasználhassák. Minthogy a tegnapi nappal megnyitott a távirda is, a süküdsi távirda hivatal forgalma alaposan lepadt. A postaforgalom különben teljesen helyreállott, csak romlandó árak nem ad.

CAPHOCAL

Hizlaló, csonterősítő,
KELLEME SZU
Csecsemők, gyermekek, felnöttek, láb-
badozók, vérszegényeknek, hizókurának

TÁPSZER

(KAFOKAL.)

ARA 3 KORONA.

Kapható Baján Gyarmati Emil gyógyszerertárában.

Bemutató előadás:

október hó 3-án, vasárnap d. u. 3, ¹/₄ 6.
és este fél 9 órakor.

Az Uránia kitünőbbnél kitünőbb be-
mutatói között a vasárnapot tartjuk
a legértelmesebbnek.

A sors bolondja

A SORS BOLONDJA című 3 felv. dráma, a vezető szerep, melynek főszereplője **Schildkraut Rudolf** az az izig-vérig való nagy német művész — Schildkraut egy kis bankhivatalnok szerepét kreálja, ki bele öszült hivatalába. Nyugodtan peregnek le napjai, míg váratlanul felébred benne a szenvedély — szerelemre lobban egy szép leány iránt, s eme szenvedélye bünbe sodorja, sikaszt, mielőtt végzetét elérné, a nemezis oly módon nyúl sorsába, hogy a szerző joggal nevezhette darabját: A SORS BOLONDJA nak.

Másik ujdonságunk:

A M O R INKOGNITÓBAN

egy igen szellemes vígjáték 3 felv.
Mely egy herceg kalandjait mutatja
be mesés tájak keretében.

Műsorunk kiegészítése még a legújabb

Hadi híradó

valamint

A holdkoros

kitünő tréfa.

Szíves támogatást kér

Uránia Mozgó Színház
Telefon-szám 84.

hatók fel a postán. A vasúti forgalom újra
való megújítására azonban még nincs ki-
látás.

— **Vak Pista** meghalt. Obád Lat-
ván volt a neve annak a szegény ember-
nek, aki tegnap a városi kórházban
meghalt. De ezen a néven csak nagyon
keves ember ismerte. A városban mindenki
csak Vak Pista néven ismerte azt a szo-
gény vakembert, aki teljes vakasága dacára
egész életén át becsülettel kereste meg a
kenyerét. Soha senkinek a terhére nem
esett. Szegény Vak Pistát az egész város-
ban mindenki ismerte. Csodálatos memo-
riája volt. Akivel életében egyszer beszélt,
azt a hangjáról évek múlva is megismerte.
A teljesen világtalan vak ember a legna-
gyobb bizottsággal járt a városban, min-
den házat ismert, mindenkiről tudta, hogy
hol lakik. A plebániának állandó látogatója
volt. Sokáig járt fel a toronyba harangozni,
de a torony lépcsőin soha baj nem esett
vele. Az utóbbi három és fél évben a
Corvin-nyomda kerékhatárája volt, ahol a
munkáját a legnagyobb lelkiismeretességgel
végezte. Még az utóbbi hetekben, amikor
már súlyos beteg volt, nem lehetett szo-
gényt attól visszatartani, hogy munkába
álljon. Amikor már nagyon erőt vett rajta
a kór, kórházba ment, ahol néhány napi
szenvetés után meghalt.

— **A Klosz-családnak** Wieser
Sándorné urasszony 10 koronát adott

— **Üszög és gombacsira** elleni
igen hatásos jó szer hirdetése, jelen meg
ma lapunk hirdetésit rovatában. A hird-
etésre felhívjuk külön is olvasóink figyel-
mét. A szer, amelynek a neve »Argus-
Grünhut Miksa nagykereskedésben kap-
ható.

— **Dr. Telegdi Nándor** fogorvosi
műtermében, (Deák Ferenc utca 15.) folyó
hó 29-től, szerdtől kezdve napenkint d. e.
11—12-ig és d. u. 3—4-ig foghúzás érzés-
telenítéssel. Fogtisztítás.

— **Rum és likőr** készítése házilag
50—100 százalékos megtakarítással jár, ha a
Gyarmati-féle rum- és likőr-esszenciákkal
otthon készítik a rumot és likőreket. Szám-
talan elismerő levél bizonyítja ezeknek ki-
tünő minőségét. Készítési módja a leggye-
szerűbb. Erdéklődőknek prospektust és
használati utasítással díjtalanul szolgál
Gyarmati Emil gyógyszerész. Bármely
esszenciának 1 üveg ára dacára a megdrá-
gult anyagok nagy árának most is, mint
azelőtt 50 fillér.

Állandóan friss mész és cement
kapható a Grünhut Miksa Spitzer-féle
téglyagyárában.

Az Uránia pénztárnyitása
vasárnap d. e. 9-11-ig
" d. u. 2-7-ig
tessék jegyről gondoskodni.

Felolvasó szerkesztő: FODOR KÁROLY.

Kiadók: ERDŐS LAJOS és FODOR KÁROLY.

Nyomatott a „Corvin”-kőnyomda gyorrasztóján Baján.
Művészi díj: 10-100 R.

Spitzer Károly és Fiai
szeszgyári irodájában egy
fiu gyakornoknak
felvétetik.

HIRDETÉSEK
jutányos áron felvétetnek.

NESTLÉ-FÉLE
CSALOMÁK **GYERMEKLISZT**
gyermek és lábadozóknak legjobb
táplálékja gyomor- és bélbetegségek után.
Mindenkor kapható.

Próbadozt és tanulságos orvosi köny-
vecskét a gyermeknevelésről teljesen
díjtalanul küld a Nestlé-féle gyermek-
liszt társaság, Wien, I, Biberstrasse 4e

APOLLO
MOZGÓSZÍNHÁZ
BAJÁN, A KISVÁSÁRTÉREN.
1915. október hó 3-án
vasárnap
d. u. 3, 5 és este 1/2 9 órakor

A NORDISK filmgyár
szenzációs ujdonsága!

VÉGRENDELET

dráma 3 felvonásban — Főszereplő:

**WALDEMAR
PSILANDER.**

Öreges és fiatalok

szenzációs vígjáték két felvonásban.

Harc. ujdonságok

**POLIDOR
HADAT UZEN**

komikus.

Moslék

Naponta frissen gyártott kukorica
moslék kapható

Spitzer Károly és Fiai
szeszgyárában legelősebb és
gyorsan hizláló takarmány tehenel,
lovak és sertések számára. Ára:
akóként 50 fillér.

PRAGER KAROLY

férfi-, női-, gyermek-ruha és kalap raktára
Baja. (Takarékpénztári épület.)

Értesítés.

Mint hogy fölben azon téves értesítést szereztek, mintha én a „Prager Izidor és Társa“ cég tagja lennék, van szerencsém ezennel a n. é. közönség tudomására hozni, hogy az én és öcsém üzlete teljesen külön áll és köztünk semmi érdekközösség nincsen.

Egyben van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy

a legújabb és legdivatosabb női felöltődus választékban, jutányos árban vannak raktáron, valamint a legújabb öltönyszövetek is beérkeztek

Kiváló tisztelettel

Prager Károly.

Azonnal kiadó :

a **Bajai Takarékpénztár** főtéri bérházában **egy emeleti ötszobás saroklakás**, egy kisebb lakás, és egy a főterre néző **bolthelyiség** is.

AGRUS BUZAPAGZ
A VETŐMAG CSÁVÁZÁSÁRA
TÖRV. VÉDVE

Üszög és gombacsira ellen.
Főelárusító: Grünhut Miksa, Baja.

BAJAI KERESKEDELMI és IPARBANK
(BAJA ERZSÉBET KIRÁLYNÉ-UTCA 9. SZÁM.)

Saját tőkél: **1.600,000** korona.

Elfogad TAKARÉKBETÉTEKET. Leszámitol ezidő szerint is VÁLTÓKAT. Engedélyez JELZÁLOGKÖLCSÖNÖKET. Vesz és elad ÉRTÉKPAPIROKAT ÉS PÉNZNEMEKET. Előleget ad ÁRUKRA ÉS ÉRTÉKPAPIROKRA. Triesti Általános Biztosító Társaság. (Assicurazioni Generali) főigénybűksége. Átvesz tűz-, jég-, élet, betöréssel lopás és baleset elleni biztosításokat.

**ETETŐ ÉS
ITATÓ**

CZEMENT-VÁLJUK
MINDEN MERET-
BEN KAPHATÓK:

**GRÜNHUT
MIKSA**

SPITZER-FÉLE
TÉGLA-
ES GEMENTÁRU-
GYÁRA, BAJA.

A szabadalmazott
'Aerowash' és 'Gerda'

**LÉGNYOMASU
MOSÓGÉP**

egyedárusítását átvettem és bárkinek díjlanul próbára is adom

Lázár Sámuel.

Ezen gép, mely csak 14 és 20 koronába kerül, képes 45 perc alatt minden megerőltetés nélkül annyi ruhát kimosni, mint egy mosónő egy egész nap. — Nics többé mosónő mizéria! A mosás ezen a gépen gyarakjáték! Nincs dörgölés! Nincs keféles! Nincs veszélyesség!

Kiméli a ruhát és a kezeket, mert légnnyomással sajtolja ki a szennyet a ruhából és csak telecannyi szappan és tüzelőszer kell hozzá mint eddig.

**Óriási megtakarítás!
Áldás minden háznak!**

Kivánatra készséggel tartok próbamosást a házaknál is. Baján már több házban e géppel teljes megelégedésre mosnak.

Szabadalmazott és törvényesen védett

**vetőmag-
csávázószer
„Antispora-Vita“**

Hazai és külföldi szaktekintélyek megállapították, hogy az „Antispora-Vita“ az összes vetőmag félek, de elsősorban az üszög által hazánkban állandóan fenyegetett búzának csávázására a legmegfelelőbb és így a mezőgazdaságban nélkülözhetetlen.

Kilója 1 korona 40 fillér.

Részletes ismertetővel és használati utasítással szolgálnak a vezérelárusítók

Schwarz és Tauber
nagykereskedők

Nagykanizsa.